

مصرف بهینه کود گامی مؤثر در افزایش عملکرد و بهبود کیفیت مغز گردو

اکبر عبدی، احمد رزبان حقیقی، منوچهر خانبابایی، اکبر برزگر قاضی
مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان آذربایجان شرقی

درخت گردو یکی از گونه‌های مهم باغی و جنگلی، چند منظوره و با ارزش می‌باشد که علاوه بر تولید میوه خوشمزه و پرارزش، از نظر تولید چوب صنعتی نیز حائز اهمیت است. ایران با تولید بیش از ۱۴۶۰۰۰ تن، ۱۰٪ کل تولید جهانی را دارا است. ولی به دلیل نامرغوب بودن و عدم یکنواختی محصول، بازاریابان نود و از کیفیت پائینی برخوردار است. متوسط تولید گردو در ایران ۲۰۰۰ kg/ha بوده و از متوسط تولید جهانی (۴۰۰۰ kg/ha) کمتر است. لذا جهت نیل به جایگاه ویژه گردو در جهان و توسعه صادرات آن، افزایش تولید در واحد سطح و عرضه محصولی با کیفیت بهتر، انجام تحقیقات به نژادی (گزینش دوره ای، تلاقی، تولید و معرفی ارقام برتر و سازگار) و همچنین به زراعی (مدیریت نوین، باغات، تغذیه و حاصلخیزی خاک و...) ضرورت دارد. جهت دستیابی به این مهم باغبانان در جزیره اسلامی در پائیز سال ۱۳۷۹ با یک ترکیب کودی به تغذیه و حاصلخیزی خاک به روش چال کود یا کانال کود باغات گردو اقدام نمودند. تعداد ۴ الی ۸ چاله بسته به سن و اندازه درخت به عمق ۵۰ cm و طول و عرض ۷۰ cm و یا کانال به عمق ۵۰ cm و به عرض ۴۰ cm در شعاع ۱/۵ تا ۳ متری در جهات مختلف حفر نمودند. مقدار ۲ کیلو کود که ترکیبی از کود اوره، نترات آمونیوم، سوپرفسفات، سولفات پتاس و ۱ کیلو سولفات روی بود. در چاله‌ها و کانال زیر پای هر درخت استفاده نمودند. ابتدا مقداری کود دامی در کف کانال یا چاله پخش شد، سپس ترکیب کودی، دوباره کود دامی و خاک برگ در چاله‌ها و کانال‌ها ریخته شد. (کود ترکیبی شیمیایی بین دو لایه کود دامی قرار گرفت). مابقی چاله‌ها و یا کانال با خاک طبیعی پر گردید. پس از گذشت دو سال همه باغبانان که این روش را برای حاصلخیزی خاک باغات گردو بکار برده بودند، به اتفاق اظهار داشتند که کاربرد این روش علاوه بر رشد طولی و قطری سرشاخه‌ها سبب افزایش عملکرد محصول از طریق افزایش در گل‌انگیزی و تولید جوانه میوه بیشتر، پر شدن دانه و افزایش وزن دانه و مغز، کاهش درصد چروکیدگی مغز و همچنین بهبود کیفیت مغز (روشن تر بودن رنگ مغز، چاقی و درستی مغز، جلوگیری از سیاه شدن مغز) قابل ملاحظه بود.

لذا در صورت بذل توجه باغبانان به تغذیه باغات گردو در سایر نقاط کشور می‌توان به افزایش راندمان تولید و بهبود کیفیت محصول و بازار پسندی آن امیدوار بود.

واژه‌های کلیدی: تغذیه باغات، حاصلخیزی خاک، گردو، چال کود و کانال کود.